

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **J.J.**, zast. JUDr. Josefem Cholastou, advokátem, se sídlem Hlavní náměstí 46/14, Krnov, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2011 č.j. 697/580/11, 44408/ENV,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutím České inspekce životního prostředí (dále jen Inspekce) ze dne 5. 4. 2011 č.j. ČIŽP/49/OOP/SR01/0909130.055/11/VMK a toto rozhodnutí potvrzeno. Citovaným rozhodnutím Inspekce byla žalobci uložena podle ust. § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, za správní delikt, kterého se dopustil tím, že v období od 1. října 2008 do 5. března 2009 v katastrálním území Valštejn a katastrálním území Hynčice u Krnova bez povolení orgánu ochrany přírody pokácel prostřednictvím A.M. celkem 231 kusů listnatých dřevin, jejichž obvod ve výšce 1,3 m nad zemí byl větší než 80 cm, konkrétně uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí, čímž měl porušit § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, pokuta ve výši 500.000,- Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení paušální částkou ve výši 1.000,- Kč.

Žalobce v žalobě uvádí, že správní orgány vyšly ze závěru, že žalobce jako objednatel byl hlavním iniciátorem kácení a jako zadavatel objednávky má hlavní podíl na škodě vzniklé pokácením stromů. Správní orgány pak poukazují na odpovědnost objednatele ve vztahu k jeho živnostenské činnosti a citují povinnosti vyplývající ze zákona o živnostenském podnikání. K tomu žalobce uvádí, že jeho podnikáním je zemědělská činnost - chov koní a agroturistika. Na druhé straně předmětem podnikání zpracovatele, na kterého se žalobce obrátil, je práce v lese a práce s dřevní hmotou. Na rozdíl od žalobce je tedy zhotovitel

odpovědným za odborné provedení prací a za výsledek své činnosti. Právě proto si žalobce služby objednal u profesionální firmy prezentující se na trhu v místě jeho podnikání.

Správní orgány také přihlédly k tomu, že dřeviny byly pokáceny v době, kdy byl žalobce vyšetřován policií v souvislosti s kácením, které na jeho zadání provedl zhotovitel na podzim roku 2008. K tomu žalobce uvádí, že hlavně zhotovitel sám byl vyšetřován pro svou činnost na pozemcích v katastrálním území Valštejn. Musel si být tedy vědom toho, v jaké míře může porosty ošetřovat, když v tiskopise žádosti o povolení bylo zcela jednoznačně uvedeno, jaká míra porostů může být coby nálet třeba i vykácena. V tomto povolení se nevyskytoval žádný údaj k tomu, že by měly být těženy objemové stromy, stejně jako nebylo nic takového po zhotoviteli žalobcem požadováno. Sám zhotovitel ve své výpovědi uvádí, že jednal s pracovníci Městského úřadu Město Albrechtice, která činnost povolila v rozsahu, jak ji provedl na pozemku parc. č. 1752 v katastrálním území Hynčice u Krnova.

Žalovaný vychází z toho, že na pozemku parc. č. 1752 v katastrálním území Hynčice u Krnova byly práce zahájeny dne 5. 3. 2009, což vyplývá ze svědecké výpovědi svědka M. Tento den údajně sám žalobce dal zaměstnancům pokyny k zahájení činnosti a měl sprejem vyznačit dřeviny ke kácení. Tento jediný termín jsou správní orgány schopny prokázat jako den zahájení prací na konkrétním pozemku a u ostatních tvrzení se spokojily pouze s konstatováním, že žalobce byl při zahájení prací přítomen. V uvedeném termínu však byl žalobce prokazatelně z důvodu zaměstnání u dopravce Veolia Transport Morava, a. s., pracovní od 4.00 hodin ráno do 18.42 hodin mimo bydliště, když obsluhoval linkový autobus v rámci své pracovní činnosti u tohoto zaměstnavatele. Nemohl tedy v této době být přítomen na pozemku parc. č. 1752 v katastrálním území Hynčice u Krnova. Tím žalobce prokazuje nevěrohodnost svědka M. Žalovaný odmítl provést tento důkaz. Svědek M. proto lže a lže i ve vztahu k jiným parcelám, na nichž jménem zhotovitele a na jeho příkaz nařizoval provádění zásahů.

Zásadní vliv na výšku pokuty měla dle žalovaného skutečnost, že žalobce byl iniciátorem a zadavatelem kácení dřevin. Tato interpretace není objektivně správná, neboť žalobce nezadal žádnou objednávku na kácení, ale pouze objednávku na průklest dřevin na uvedených pozemcích, aby bylo možno pást domácím zvířectvem na uvedených pozemcích trávu či sklízet seno. Za tímto účelem nemusel zhotovitel provádět kácení vzrostlých stromů, ale měl se držet objednávkou objednaných prací. Žalobce se necítí být odpovědný za činnost firmy, která v rozporu s uvedenými pracemi zneužila jeho nepřítomnosti na pozemcích a legalizovala tak na pozemcích v katastrálním území Valštejn i svou zřejmě předchozí černou těžbu. V době předání první objednávky byla již spodní část pozemku vytěžena a objednávka se vázala na vrchní část pozemku 256/1 v katastrálním území Valštejn. Opět zde měl být proveden pouze průklest a v objednávce nikde není požadováno kácení.

Naplnění objektivní stránky skutkové podstaty správního deliktu žalovaný spatřuje v tom, že žalobce objednal u zhotovitele kácení a stanovil jeho rozsah, přičemž toto kácení nebylo orgánem ochrany přírody povoleno. Zhotovitel pak na základě objednávky žalobce dřeviny pokácel, což žalovaný vidí jako následek. Příčinnou souvislost spatřuje žalovaný v tom, že pokud by objednatel tuto objednávku nepředal, k vykácení zhotovitelem by nedošlo. Ve shodě s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2009 čj. 9 As 50/2008-64 je také nutno, aby žalovaný věcně správně posoudil příčinnou souvislost jednání a následku ze strany firmy zhotovitele. Jednání je příčinou následku pouze tehdy, jestliže by následek bez tohoto jednání nenastal vůbec, anebo by bez něho nenastal takovým způsobem, jakým se konkrétně stal. Žalobce je v projednávaném případě přesvědčen, že objednávka žalobce na provedení průklestu stromů nemůže vyvolat plošné kácení stromů, už vůbec ne do minulosti. Závěr a dedukce žalovaného jsou proto absolutně nesprávné a vybočují z rámce objektivních zjištění ve věci. Značnou roli sehrává i neochota žalovaného věnovat se řádně námitkám, kdy

žalobce požaduje, aby žalovaný důsledně vyšetřil data zahajovaných prací na dotčených pozemcích a porovnal je s objektivními možnostmi objednatele být přítomen při tvrzených zahajovaných pracích zhotovitelem a vyznačovat stromy ke kácení. Pouze u dvou pozemků navrhoval zhotovitel odstranění porostu vytěžením, a to u pozemku parc. č. 85/1 v katastrálním území Valštejn, který není předmětem rozhodnutí, a u pozemku parc. č. 1752 v katastrálním území Hynčice u Krnova. U těchto pozemků si sám žalobce nebo zhotovitel patřičná povolení obstaral. Žalobce zásadně odmítá, že by si u zhotovitele objednával plošné kácení porostu. Zhotovitel se svým přítelem N. káceli na předmětných pozemcích již v roce 2008, a to bez objednávky. Tvrzení, že byla mezi žalobcem a zhotovitelem nějaká ústní dohoda, a že i v této době v roce 2008 kácel zhotovitel označené stromy žalobcem, je lež. Zhotovitel kácel i bez objednávky v těchto porostech v roce 2009 a tuto činnost legalizoval tvrzením, že tak činí na základě objednávky od žalobce. Žalovaný vůbec nezjišťoval, na základě čeho pokácel další porosty na jiných pozemcích jiných vlastníků, k nimž objednávku od žalobce nikdy neobdržel. Žalobce tak má za prokázané, že zhotovitel lže v otázkách označování stromů žalobcem, aby se vyhnul postihu za nelegální činnost v lesních porostech. Žalovaný se také ve svém objasňování jeho činnosti tomuto tématu cíleně vyhýbá. Žalovaný měl zjišťovat, zda by k vytěžení porostů došlo i v případě absence objednávky žalobce, případně pokud by zhotovitel proklešťovací práce odmítl provést, třeba pro nejasnost zadání. Žalobce tvrdí, že by i tak k vytěžení došlo, neboť zhotovitel kácel v daném prostoru již v roce 2008 a vykácel i nezadané plochy bez zjevného důvodu, jen s cílem získat finanční prospěch z vytěžené suroviny. Tímto způsobem mohl žalovaný významně přispět jak k prokázání nezákonného jednání ze strany zhotovitele, tak jeho míru zavinění škody na porostech. Tato zjištění by mohla vést k prokázání úmyslu zhotovitele poškodit nejen vlastníky pozemků, ale i žalobce překročením rozsahu zadaného kácení. Těmito otázkami se však žalovaný odmítl zabývat.

Žalobce (zřejmě míněno žalovaný, poznámka soudu) odmítl vyslechnout dalšího zpracovatele, který měl údajně konat na pozemku 256/1 v katastrálním území Hynčice u Krnova, a to v části, za kterou není žalobce sankcionován pro již proběhlou prekluzivní lhůtu. Z vyjádření zhotovitele „na policii“ však plyne, že tento subdodavatel vykácel nikoliv 2/3 pozemku 256/1 v katastrálním území Valštejn, ale podílel se dvěma třetinami na všech pozemcích. Byl tedy nesprávně vymezen okruh subjektů se sankční odpovědností, když nebyl vyslechnut tento subdodavatel a správní orgány se spokojily jen s tvrzením zhotovitele, že tento pracoval jen na dvou třetinách jednoho pozemku, a to v roce 2008 na základě objednávky žalobce. Tehdy však zhotovitel žádnou objednávku od žalobce neměl.

Žalobce ve svém odvolání požadoval porovnání časových údajů o zahajovaných pracích a tvrzené přítomnosti žalobce na pozemcích s časovým harmonogramem jeho vytížení v tehdejší zaměstnání řidiče autobusu. Žalovaný nikdy tyto údaje neověřil a žádný svědek dobu počátku zpracovávání jednotlivých pozemků neuvedl. Není tak prokázána pravdivost tvrzení svědků, kteří jsou zaměstnanci a rodinní příslušníci zhotovitele, o přítomnosti žalobce u zahájení prací na uvedených parcelách. Jejich tvrzení je navíc v přímém rozporu se zájmem žalobce a zadáním objednané činnosti. Žalobce neměl žádný důvod být přítomen při kácení porostů jiných vlastníků a jiných pozemků, než uvedl v objednávce prací. S ohledem na výkon svého zaměstnání nemohl být přítomen žádnému vyznačování stromů sprejem, a to i proto, že žádné kácení stromů v objednávce nezadal. O skutečnosti, že v dané oblasti probíhá četná těžba porostů, svědčí nakonec i zápis v protokolu Inspekce, kde znalec se vyjadřuje k tomu, že na pozemcích bylo těženo dřevo již dříve. Je tak prokázáno, že zde byly porosty vytěženy nejen firmou zhotovitele, ale i jinými subjekty. Tvrzení zhotovitele, že jím vykácené množství dřevin odpovídá ortofotomapě v označené oblasti, zakládá důvodnost postihu žalobce, když zhotovitel zjevně přiznává svou nelegální činnost, kdy překročil rozsah

objednané zakázky a namísto průklestu prováděl kácení. Jeho úmysl dokumentuje to, že zcela bez zábran těžil i na dalších pozemcích, které nejsou ve vlastnictví žalobce, a kdy tedy nelze předpokládat, že by mu tyto označil sprejem žalobce. Zhotovitel tedy konal cíleně a na vlastní pěst a zneužil objednaného zadání na práce v oblasti ve svůj prospěch.

Znalec prováděl výpočet ceny porostů v souladu s oceňovací vyhláškou, ale sám žalovaný konstatuje, že z leteckých snímků pořízených v letech 2004 až 2009 je zřejmé, že výpočet ceny a množství porostů neodpovídá skutkovým závěrům z provedených důkazů. Na pozemcích v těchto letech nerostlo takové množství dřevin, jaké vypočetl znalec. V trestním oznámení ze dne 13. 11. 2008 se svědek Š. zmiňuje o tom, že na jím koupených pozemcích je tolik dřeva, že se mu to líbilo, což však nic neříká o tom, jaké množství dřevin v době odkoupení na jeho pozemku bylo. Naopak znalecký posudek vypracovaný jiným znalcem hovoří o tom, že na pozemku parc. č. 219 v katastrálním území Valštejn je dřevin pouze za 2.500,- Kč a na pozemku parc. č. 249/3 v katastrálním území Valštejn je dřeva pouze za 2.104,- Kč. To pokládá žalobce za dostatečně průkazné skutečnému stavu dřevin. Pozemky byly vytěženy již předtím, než je svědek Š. odkoupil. O tom svědčí i skutečnost, že v letech 2005, 2006 a 2007 byly tyto pozemky v celém rozsahu 6 ha vedeny a sklizeny technikou na seno. Proto žalobce namítá nepřesnost znaleckého posudku, který jednak na základě pařezů a jejich velikosti dovozuje a dopočítává možný vzrůst a kubaturu stromů. Neexistuje přitom žádný relevantní důkaz k tomu, že tyto stromy na daném pozemku v roce 2008 opravdu stály. Naopak kupní smlouva s vyznačenými dřevinami jako prodejní hmotou zcela prokazatelně osvědčuje množství dřeva v dané lokalitě, neboť znalec v době zpracování tyto plochy viděl a tyto stromy spočetl v odhadní zprávě k prodeji.

Žalobce poukazuje na to, že žalovaný opakovaně uvádí, že žalobce byl vždy přítomen před zahájením prací na pozemcích. Správní orgány nicméně neuvádí konkrétní data o takovém zahájení prací. To dokládá neochotu správních orgánů tato data upřesnit a porovnat je s již zmíněnou pracovní vytižeností žalobce, aby se tak jednoznačně prokázalo lživé tvrzení a nehodnověrnost svědků, kterých se dovolává žalovaný. Svědek M. ohledně pozemku 1752 v katastrálním území Hynčice u Krnova prokazatelně lže, neboť žalobce nemohl na tomto pozemku být dne 5. 3. 2009. Jelikož stejně vypovídali i svědci O. (družka M.) a H., lživé je svědectví i těchto svědků. Nejde o spekulativní námitku, jak uvádí žalovaný, neboť tuto skutečnost si správní orgány mohly jednoznačně ověřit u tehdejšího zaměstnavatele žalobce.

Správní orgány pokládají otázku posouzení termínu z objednávky na proklestění za zbytečnou debatu a zhotoviteli ani nebyla položena otázka, zda rozlišil tento termín od termínu kácení. Sám žalovaný potvrzuje, že termín průklestu existuje v lesnickém naučném slovníku z roku 1950 a že rozhodně není zaměnitelný za kácení.

Ohledně osvětlení součinnosti zhotovitele a tzv. subdodavatele žalovaný opět odkazuje na tvrzení, že tento subdodavatel kácel v březnu 2008 pouze 2/3 dřevin na pozemku 256/1 v katastrálním území Valštejn. V policejním protokolu však zhotovitel uvádí, že se podílel na dvou třetinách celkových prací. Uplynutí prekluzivní lhůty neznamená, že by tento svědek neměl být vyslechnut, zvláště může-li podat svědectví, které spolehlivě vyvrátí dosud tvrzené lži zhotovitele a jeho zaměstnanců, kteří s ohledem na svou závislost na něm mu dosvědčí cokoli. K námitce o vykácení jiných neobjednaných ploch žalovaný nesmyslně odkazuje na svědky, kteří tvrdí, že i v případě kácení neobjednaných ploch byl žalobce přítomen a že i tyto plochy měl vyznačovat ke kácení. Je přitom lhostejné, zda za ně byla či nebyla uložena sankce, ale dění na těchto plochách bylo zhotoviteli prokázáno a prokazuje též jeho lživá svědectví ve věci označování stromů a přítomnosti žalobce těchto parcelách. Je přitom povinností správních orgánů tato tvrzení prokázat, pokud opakovaně odpírají porovnat tvrzenou dobu provádění prací s časovou dispozicí žalobce, je takovéto obvinění naprosto

scestné. Žalobce žádné zaměstnance zhotovitele neřídil a neúkoloval a práci od nich vykonanou nikdy nepřevzal.

Pokud svědek M. uvádí, že plocha parc. č. 256/1 k. ú. Valštejn byla vykácena v roce 2008 na základě ústní objednávky, je nutno se podívat nad skutečností, kdy takovou objednávku od objednatele slyšel. Ještě v roce 2008 pracoval pan M. pro jiného podnikatele, žalobce ho ani neznal, takže tvrzení, že by si od něj žalobce objednal práce na parc. 256/1 v katastrálním území Valštejn v roce 2008, je nepravdivé. Pokud toto tvrdí zhotovitel, je jeho tvrzení účelové a spekulativní. V březnu roku 2008 žalobce na uvedeném pozemku žádné stromy nevyznačoval, neboť byla zima. Nelze ani předpokládat, že by žalobce měl čas a zájem brodit se sněhem a označovat stromy v hlubokém sněhu a mraze. V březnu 2008 přitom žalobce prokazatelně pracoval u dopravních podniků v Ostravě jako řidič městské dopravy.

Sám žalovaný konstatuje, že pokud by zhotovitel byl zmocněn k vyjednání povolení ke kácení dřevin, pak by mu takové povolení bylo vydáno. Žalobce však je přesvědčen, že k daným pracím nepotřeboval povolení orgánu ochrany přírody, neboť si kácení neobjednal. Tento pojem neustále správní orgány používají, ale v objednávce prací uveden není. Skutečnost, že zhotovitel nerespektoval své povinnosti, je jeho profesním pochybením a je povinen nést veškeré důsledky za jednání svých zaměstnanců, kteří se jej dopustili. Zákon nemůže nutit žalobce vykonávat dozor nad prováděcí firmou či konat jiné věci, které mu zákon přímo neukládá. Nebyl tedy povinen dozorovat zhotovitele, zda plní jemu známé termíny oznámené mu úředním rozhodnutím. Pokud by zhotovitel musel těžít jiné stromy, které jej ohrožovaly nebo se mu při pádu zlomil vedlejší strom, je povinen tuto skutečnost dodatečně sdělit a ponechat stromy ke kontrole orgánu ochrany přírody.

Správní orgán tedy zdůvodnil postih u pozemku č. 1752 k. ú. Valštejn tím, že postih není za to, že zhotovitel nedodržel lhůtu 15 dní pro oznámení kácení, ale za to, že zhotovitel kácel bez povolení. Navíc v tomto oznámení bylo uvedeno krácení kmenů o průměru 0,10 až 0,40 m, vykáceny však byly kmeny o větším průměru. K tomu opět argumentuje žalovaný lživým tvrzením svědka M., že mu tyto stromy vyznačil sprejem žalobce.

Sám žalovaný potvrzuje, že za určitých okolností je možno kácet stromy i bez ohlášení, a to v případě, kdy ohrožují život či majetek nebo když hrozí škody značného rozsahu. K tomu žalobce podotýká, že v daném prostoru se pasou zvířata, a to koně i značně cenní, přičemž cena jednoho zvířete může být až 300.000,- Kč. V případě zranění takového zvířete jde o jeho život a tím tedy i o škodu značného rozsahu. V neudržovaném prostoru je zdraví i život těchto zvířat bezprostředně ohrožen. Žalobce nemá povinnost kontrolovat činnost zhotovitele při výkonu zakázky a také se o tom nedozvěděl dříve, než začal být vyšetřován ze strany policie.

Žalobce poukazuje na to, že pokuta mu byla uložena podle ust. § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny za porušení ust. § 8 odst. 1 tohoto zákona, tedy za pokácení dřevin, na které se vztahuje povinnost disponovat pravomocným správním rozhodnutím o povolení kácení těchto dřevin. Přitom správní orgány pomíjí skutečnost, že v objednávkách je zřetelně uveden pouze požadavek na průklest a nikoliv na kácení, žalobce tedy nepotřeboval povolení správního orgánu. Zákon porušil až zhotovitel nerespektováním zadání a úmyslným vytěžením porostů s cílem získat finanční prospěch z vytěženého dřeva.

V již výše zmiňovaném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2009 čj. 9 As 50/2008 - 64 bylo předmětem kácení dřevin, při kterém došlo ke škodě téměř 2.000.000,- Kč, přesto byla udělena pokuta ve výši 50.000,- Kč. Naproti tomu v případě žalobce byla škoda při pokácení 231 stromů vyčíslena na 200.000,- Kč a sankce byla uložena ve výši 500.000,- Kč. Přitom faktický přestupce (zhotovitel) obdržel sankci pouze 100.000,- Kč, proti které se dále odvolal. Žalovaný dále argumentuje tím, že z objednávek

nelze specifikovat, jakých porostů a rozměrů se údržba pozemků týká. Podle žalobce tak nelze konstatovat jen to, co konstatuje žalovaný, že objednávky nenasvědčují tomu, že by dřeviny s obvodem ve výšce 1,30 m nad zemí větším než 0,80 m neměly být pokáceny. Toto znění neříká jednoznačně ani to, že pokáceny být měly. Taková úvaha je proto porušením principu presumpce neviny.

Nesprávné je rovněž tvrzení, že žalobce v protokolu ze dne 22. 6. 2009 uvedl, že byl zadán průklest parcel tak, aby byl obnoven přírodní porost. Ve skutečnosti však z jeho vyjádření nelze dovozovat, že žalobce v uvedené objednávce připouštěl odstranění dřevin kácením. Žalobce si objednal pouze průklest, a pokud by se následně rozhodl pro kácení, bylo by to na základě zcela jiné objednávky a jiných podmínek. Primárně šlo žalobci jen o zprůchodnění parcel a odstranění nebezpečí pro zvířata.

Žalobce žalovanému vytýká, že neprovedl žalobcem navrhované důkazy, a to doplnění svědeckých výpovědí svědka M. a jeho zaměstnanců s tím, aby prokázali hodnověrnost svých tvrzení ve věci konkretizace časových údajů uváděných v souvislosti s přítomností žalobce na předmětných pozemcích. Tato informace má přitom stěžejní význam a je zásadní pro prokázání hodnověrnosti těchto svědků. Žalovaný si měl k prokázání těchto výpovědí například vyžádat i pracovní výkazy jednotlivých svědků, k jejichž vedení je jejich zaměstnavatel, tedy svědek M. a svědek N. ze zákona povinen.

Nesprávné posouzení věci spatřuje žalobce také v tom, že žalobci, který si práce pouze objednal, byla udělena pokuta ve výši 500.000,- Kč jako hlavnímu viníku a naproti tomu firma, která kácení provedla a spekulativně zneužila objednávky průklestu, byla pokutována shovívavě částkou 100.000,- Kč.

Pokud jde o vzniklou škodu, žalobce namítá, že nebyl vůbec vzat v potaz rozsah majetku poškozeného Š., kdy na parcelách č. 219 a 249/3 k. ú. Valštejn byl proveden v roce 2008 úřední odhad, který hodnotu dřevin na těchto pozemcích vyčíslil částkou necelých 5.000,- Kč. Lze se tedy důvodně domnívat, že zde v žádném případě nebylo 231 kusů dřevin. Současně nebylo vzato v úvahu, že na pozemku 256/1 v k. ú. Valštejn těžil svědek M. a N. již počátkem roku 2008.

Nebyl ani správně a náležitě určen okruh účastníků řízení, když zaměstnavatel N. a jeho zaměstnanci nebyli k řízení přibráni a jejich svědectví nebyla provedena, ačkoliv jsou zcela zásadní, neboť jde o nestranné účastníky.

Úhrnná sankce je nepřiměřená tomu, že žalobce využil svého práva objednat službu u firmy registrované v živnostenském rejstříku a je tedy sankcionován neprávem, když jeho přímé zavinění nelze prokázat jinak než spekulativním dovozováním odpovědnosti za práci jiné firmy a jejích zaměstnanců, kteří na příkaz svého majitele vypovídají shodně v jeho prospěch. Pokuta je rovněž nepřiměřená ke skutečnosti, že v době, kdy byla činnost zhotovitelem páchána, nevykonával žalobce žádnou živnostenskou činnost, ale byl jen zaměstnancem dopravní firmy jako řidič autobusu. Svou živnostenskou činnost měl žalobce přerušenu, na což žalovaného upozornil. Objednávka u svědka M. byla objednávkou soukromé osoby bez vztahu k podnikání.

Konečně žalobce namítá, že Inspekce i žalovaný několikrát odkazují či přímo užívají obsah policejních spisů. Takový postup odporuje ust. § 137 odst. 4 správního řádu a je vadou řízení. K tomu odkazuje žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010 sp.zn. 1 As 34/2010 - 73.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že žalobce jako fyzická osoba oprávněná k podnikání byl objektivně odpovědný za výsledky a dopady své podnikatelské činnosti. Na provedených objednávkách je mimo jiné uvedeno, že „práce budou provedeny v dohodnutých termínech a k dohodnutým hranicím katastrálních pozemků, jak dohodnuto na místě samém“. I z toho tedy vyplývá, že žalobce musel být přítomen na kácení dotčených pozemcích před zahájením prací.

Z protokolu o výsledku jednotlivých svědků vyplývá, že žalobce byl na předmětných pozemcích přítomen nejen před zahájením kácení, ale dřeviny určené ke kácení sám zadal tím, že je označil zelenou a oranžovou barvou. Svědci byli před podáním svědeckých výpovědí inspekcí náležitě poučeni o tom, že jsou v souladu s ust. § 55 odst. 1 správního řádu povinni vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet. Ve vztahu ke svědecké výpovědi svědka Š. Inspekce poukazuje na to, že žalobce se této výpovědi nezúčastnil, ačkoliv byl o jejím provedení dopředu vyrozuměn. Inspekce logicky vyslechla převážně osoby, které se na kácení podílely nebo byly přítomny vyznačování dřevin. Žalobce v průběhu správního řízení nenavrhнул žádné jiné svědky. Až v odvolacím řízení navrhoval dodavatele prací J.N., který ovšem nekácel žádnou z dřevin, které jsou předmětem napadeného rozhodnutí. Žalovaný proto nepovažoval žalobcem navrženého svědka a jeho případný výslech za důvodný. Žalobce rovněž nepředložil v průběhu celého správního řízení (včetně odvolacího) žádný důkaz, který by vyvracel tvrzení svědků ohledně jeho aktivního podílu na vyznačování ke kácení určených dřevin. Žalobce ve svém odvolání pouze sdělil, že jako řidič hromadné dopravy byl zaměstnán jak v Ostravě, tak i v Krnově a jeho pracovní doba byla od 3.00 hodin ráno do 20.00 hodin večer, takže nemohl být přítomen začátku kácení na jednotlivých pozemcích. Z toho ovšem nevyplývá, že se nemohl před zahájením prací na předmětných pozemcích vyskytovat a jednotlivé dřeviny určené ke kácení nemohl vyznačovat, neboť zajisté nepracoval každý den v týdnu 17 hodin denně.

K tvrzení žalobce, že dne 5. 3. 2009 byl pracovně od 4.00 hodin do 18.42 hodin mimo bydlíště, když obsluhoval linkový autobus, žalovaný uvádí, že podle evropských předpisů délka směny zaměstnance MHD včetně případné režijní jízdy může činit nejvýše 13 hodin. Tomu odpovídá i nařízení vlády č. 353/2008 Sb. Žalobce podle předloženého údajného výkazu zaměstnavatele dne 5. 3. 2009 vykonával pracovní závazky téměř 15 hodin. Protože žalovaný nepředpokládá možnost porušování právních předpisů ze strany zaměstnavatele Veolia transport Morava a.s., nabízí se pouze možnost, že žalobce spekulativně uvedl délku pracovní doby tak, aby vyvracela možnost jeho přítomnosti na předmětném pozemku před započítáním kácení dřevin a z pohledu žalovaného se jedná o značně nevěrohodný žalobcem předložený důkaz. V odvolání proti napadenému rozhodnutí žalobce dokonce uvedl, že jako řidič hromadné dopravy byl zaměstnán jak v Ostravě tak v Krnově a jeho pracovní doba byla od tří hodin ráno do 20 hodin večer, což by činilo 17 hodin.

K námitce žalobce, že si objednal pouze průklest, žalovaný nejprve uvádí, že věk dřevin v rozporu se zákonem vykácených přesahoval v převážné míře 50 let, část dřevin dosahovala 60 až 110 let a výška některých dřevin činila až 25 m. Podle lesnického naučného slovníku z roku 1959 se pod pojmem průklest rozumí způsob mechanického ošetření ovocných stromů - odstraňování hroubí a nehroubí v korunách stromů. Takovýto způsob údržby by však je jednoznačně nenaplnil zásadní podmínku, a to uvedení reálného stavu pozemku do souladu se stavem uvedeným v katastru nemovitostí (druh pozemku trvalý travní porost, zemědělský půdní fond), jak uvedl žalobce v bodě 6 svého odvolání proti usnesení o stanovení lhůty k vyjádření ze dne 20. 5. 2009. Při ústním jednání dne 22. 6. 2009 žalobce uvedl, že panu M. zadal proklestění parcel do jejich hranic tak, aby byl obnoven původní porost, tedy trvalý travní porost.

Z leteckých map dostupných v katastru nemovitostí, a to z leteckých snímků z roku 2009 je zřejmé, že na předmětných pozemcích se nachází souvislý porost dřevin, pozemek parc. č. 256/1 v katastrálním území Valštejn byl téměř v polovině výměry porostlý dřevinami a pozemek parc. č. 1752/1 v katastrálním území Hynčice u Krnova byl porostlý dřevinami téměř v celé výměře. Konstrukce žalobce, že zadal pouze provedení údržby jeho pozemku průklestem, tedy pouze ořezem větví a zkrácením dřevin, je proto zcela neudržitelná. Ošetřování technikou by totiž nemohlo být prováděno, a to z důvodu mnohdy zapojeného vzrostlého porostu lesních dřevin na nelesních pozemcích. Ani ořezem spodních větví by nebylo možno ošetřovat předmětné pozemky technikou. Pod zapojeným porostem, který se v části předmětných pozemků nacházel z důvodu zástinu, se nemohly vyskytovat vhodné druhy travin pro pevní hospodářských zvířat.

Z fabulování usvědčuje žalobce jeho vyjádření, ve kterém uvádí: „Co se týká dohotovení prací, tyto nebyly k dnešnímu dni předány, neboť není dokončeno kompletní provedení prací v tom smyslu, že parcely měly být ošetřeny od pařezů větví a keřů“. Pokud by tedy žalobce měl na mysli průklest dřevin jako ořez větví, pak by jistě nevyžadoval po zhotoviteli dokončení prací spočívajících v odklizení pařezů, neboť pařezy nevznikají pouhým ořezem větví, ale až odstraněním kmenů dřevin.

Žalobce se mimo jiné ztotožňuje s pojmem průklest definovaným v Ottově naučném slovníku jako „vyčištění prostoru od náletových dřevin, včetně ořezání větví, ozdravení porostů a uvedení pozemku do stavu odpovídajícímu jeho užívání a zavedení v katastru nemovitostí“. Dále pak žalobce uvádí, že pozemky navštěvoval každý rok pravidelně v termínech daných Evropskou unií a byly ošetřovány kosením a mulčováním, vždy však v rozsahu možností daných právě znehodnocením náletovými dřevinami. Poukazuje pak na to, že práce musel provést s ohledem na závěry kontrol provedených v roce 2007 a 2008 Státním zemědělským intervenčním fondem, aby nebyl postižen pro jejich zanedbanost a značné zarostení náletovou dřevinou.

Žalobce tak na jedné straně tvrdí, že jím objednaný průklest není kácením, ale zároveň uvádí, že se zavázal provádět údržbu pozemků a je povinen je udržovat ve stavu, v jakém byly v době jejich zavedení do systému veřejného registru, tedy louka a pastvina, když dle sdělení zemědělské agentury z roku 2009 smí být na pozemku vedeném jako louka či pastvina maximálně 50 stromů na 1 ha pozemku, tyto stromy však nesmí být souvislým porostem. Z vyjádření žalobce je patrné, že žalobce zadáním průklestu na předmětných pozemcích považoval tuto údržbu za kácení dřevin do katastrálních hranic pozemků, když mimo jiné uvedl, že „pan M. ví, jak má provádět práce, a ubezpečil mne, že určité porosty bude muset ponechat z důvodu systému provádění lesních prací, kdy se v určitém sponu nějaké porosty již musí nechat, jednalo se snad o spon 9×9 m“.

Ze všech výše uvedených skutečností vyplývá, že žalobce nemohl dosáhnout uvedení předmětných zemědělských pozemků s výskytem náletových dřevin do souladu se zákonnými předpisy, tj. aby stav těchto pozemků byl v souladu s katastrem nemovitostí a v souladu s ust. § 1 odst. 2 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, aniž by provedl údržbu těchto pozemků vykácením dřevin. Protože Státní zemědělský intervenční fond přidělil dotace na základě dodržování podmínek, z nichž jednou ze zásadních byla skutečnost, jak uvedl sám žalobce, aby předmětné pozemky plnily funkci trvalého travního porostu, což se neslučuje s výskytem náletových dřevin, je zcela nepochybné, že pro přiznání dotace bylo nutné provést také vykácení dřevin a nikoliv pouhý ořez větví.

Pokud jde o časové vymezení kácení dřevin na předmětných pozemcích, žalovaný konstatuje, že žalobce v průběhu řízení nepředložil žádný relevantní důkaz, který by svědčil o opaku. Naopak Inspekce v provedeném správním řízení vydala napadené rozhodnutí

především na základě policejního protokolu o ohledání místa činu a na základě dílčího protokolu o průběhu kontroly za účasti zhotovitele a svědka M. a protokolu z kontrolního zjištění za účasti zhotovitele a svědka M. ze dne 13. 7. 2009, ve kterých zhotovitel potvrdil, že kácení na pozemku parc. č. 1752 v katastrálním území Hynčice u Krnova prováděli jeho zaměstnanci dne 5. 3. 2009. Podkladem pro vydání rozhodnutí Inspekce byl také znalecký posudek ze dne 5. 1. 2009 vypracovaný Ing. J.H. pro potřeby policie.

Z protokolu o ústním jednání ze dne 2. 7. 2009 vyplývá, že javořina nacházející se na východní části pozemku parc. č. 256/1 k. ú. Valštejn byla vykácena v březnu 2008 na základě ústní objednávky s tím, že dřeviny vyznačoval žalobce. Následně byla tato plocha na základě urgency zhotovitele zařazena do objednávky 28-001. V této objednávce nebylo specifikováno, jakého množství dřevin, popřípadě kterých, se mělo kácení týkat. Není zde stanoveno, ve které části má k údržbě dojít. Lze tedy jednoznačně dovodit, že se jedná o ty plochy pozemků, na nichž se vyskytovaly náletové dřeviny. Pokud by žalobce považoval vykácení javořiny na pozemku 256/1 v k. ú. Valštejn v rozporu se svými požadavky, zajisté by pak rozhodně objednávku 28-001 specifikoval nebo upřesnil jinak. Pokud provedené kácení dřevin na tomto pozemku považoval za protiprávní, dozajista by o tom informoval orgán ochrany přírody.

Tvrzení žalobce, že se žalovaný cíleně vyhýbal objasňování činnosti zhotovitele na svých pozemcích, je zcela bezpředmětné, neboť žalovaný se v odvolacím řízení zabýval pouze relevantním správním deliktem. Tvrzení žalobce, že z vyjádření zhotovitele učiněného při výslechu na policii plyne, že subdodavatel J.N. vykácel nejen 2/3 pozemku 256/1 v katastrálním území Valštejn, ale podílel se dvěma třetinami na všech pozemcích, je dle názoru žalovaného zcela nepravdivé.

V úředním záznamu o podaném vysvětlení ze dne 14. 1. 2009 vyhotoveném policií zhotovitel uvádí: „Od roku 1999 podnikám v oboru lesnictví a těžby dřeva. S panem J. jsem se sešel na místě budoucích prací, kdy mě pan J. přímo na porostech a na mapě, která je součástí objednávky, ukázal rozsah prací. Poté jsem od pana J. obdržel objednávku na průklest náletových dřevin na parcelách č. 85/1, 219, 231/1, 249/3 a 246/1 v katastrálním území Valštejn. Práce jsme prováděli dle objednávky na parcelách 219, 249/3 a 256/1. Na parcele č. 219 byly provedeny práce v celém rozsahu zadání panem J., na parcelách 249/3 a 256/1 byly práce provedeny pouze částečně. Poté, co policie zastavila práce, se již žádné práce zadané panem J. neprováděly. Dohoda byla, že po vytěžení dřeva budou odstraněny větve a pařezy. Dále již ve věci nechci vypovídat.“

Žalovaný zdůraznil, že žalobce zcela záměrně opomíjí důvod, proč mělo dojít ke kácení dřevin na předmětných pozemcích, kterým je oprávněný požadavek Státního zemědělského intervenčního fondu na dodržování podmínek pro přidělení dotací v jednotlivých titulech, přičemž jednou ze zásadních podmínek pro přidělení dotace žalobci bylo, aby předmětné pozemky plnily funkci trvalého travního porostu, což s výskytem náletových dřevin na pozemcích dost dobře možné nebylo. Tvrzení žalobce, že žalovaný sám konstatuje, že z leteckých snímků z roku 2004 až 2009 je zřejmé, že výpočet ceny a množství porostu neodpovídá skutkovým závěrům z provedených důkazů, je zcela nepravdivé.

S námitkou žalobce, že neexistuje žádný relevantní důkaz o tom, že stromy na pozemcích parc. č. 219 a 240/3 k. ú. Valštejn stály, když soudní renomovaný znalec osvědčil množství dřevin pouze částkami 2.500,- Kč a 2.104,- Kč, se žalovaný vypořádal v napadeném rozhodnutí.

Tvrzení žalobce, že svědek Š. se v protokolu ze dne 13. 11. 2008 zmiňuje o tom, že na jím koupených pozemcích bylo tolik dřeva, že se mu to líbilo, což však nic neříká o tom, jaké množství dřevin v době odkoupení na pozemku bylo, je zcela nepravdivé.

Z leteckých snímků z období 2004 až 2009 a z ortofotomap přístupných v katastru nemovitostí je zřejmé, že výpočet ceny a množství porostů nacházejících se na uvedených zemědělských pozemcích neodpovídá skutkovým závěrům vyplývajících z jiných provedených důkazů, neboť lesní porosty ve smyslu ust. § 39 oceňovací vyhlášky tvoří na předmětných pozemcích rozhodně větší plochu s výměrou přesahující 1000 m² včetně a s počtem stromů a keřů větším než 50 kusů, včetně dřevin a stromů na nelesních pozemcích. K tomuto závěru mimo jiné došel Státní zemědělský intervenční fond při kontrole prováděné v letech 2007 až 2008, jak uvádí žalobce ve vyjádření.

Žalovaný zdůraznil, že zadání objednávky ke kácení dřevin ani souhlas vlastníka pozemků není zásadně postačující, neboť pro realizaci kácení dřevin je nezbytné získat povolení orgánu ochrany přírody podle ust. § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Vydání takového povolení není jen formálním aktem. Zhotovitel o takové povolení sám žádat nemůže, leda by k tomu byl zmocněn vlastníkem pozemku. Tvrzení žalobce, že si zhotovitel sám zažádal o povolení kácení dřevin na pozemku parc. č. 85/1 v katastrálním území Valštejn, je nepravdivé, neboť jednak se jedná o oznámení o kácení dřevin ve smyslu ust. § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny a jednak toto oznámení podepsal žalobce.

K možnosti kácení dřevin bez předchozího povolení žalovaný zdůrazňuje, že podle ust. § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny je takový postup možný jedině v případě, že je stavem dřevin zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. Tvrzení žalobce, že vykácené dřeviny spadají do režimu tohoto ustanovení, je pouze účelové, neboť v blízkosti pozemků se nenacházejí žádné nemovitosti a tudíž z povahy věci ani nemůže hrozit bezprostřední nebezpečí ohrožení života či zdraví. Výskyt dřevin zásadně neznamena hrozící nebezpečí ani pro tam se vyskytující koně. Uvedeným ustanovením měl zákonodárce na mysli zjevně havarijní stav, tj. například pád poškozených částí stromu či celých stromů atd. Pokud byl žalobce přesvědčen, že bylo ohroženo zdraví a života zvířat, měl v první řadě zabezpečit jejich ochranu například přemístěním do bezpečnější části pozemků a následně vymezit prostory k pasení na části bez výskytu náletových dřevin.

K námitce údajně nepřiměřené výše pokuty v porovnání s případem řešeným Nejvyšším správním soudem pod sp.zn. 9 As 50/2008 žalovaný uvádí, že v případě projednávaném Nejvyšším správním soudem byla ekologická újma způsobená v lese vyčíslena částkou přibližně 2,5 mil. Kč. V případě žalobce se jednalo o dřeviny rostoucí mimo les na zemědělské půdě, jejichž věk přesahoval 60 let, a tudíž byla ekologická újma znalcem vypočtena ve výši 25 100 052,- Kč. Žalobce přitom zcela záměrně uvádí škodu, která vznikla na majetku těžbou dřevní hmoty, a ta činila „pouze“ 286.551,- Kč.

Žalovaný je přesvědčen, že objektivní stránka správního deliktu byla žalobcem naplněna, neboť kácení objednal u zhotovitele a stanovil jeho rozsah, přičemž toto kácení nebylo orgánem ochrany přírody povoleno, zhotovitel pak na základě plnění objednávky dřeviny pokácel, čímž došlo k újmě na ochraně přírody a krajiny. Proto žalovaný trvá na sankční odpovědnosti žalobce na základě konkrétních a spolehlivě prokázaných skutkových okolností.

K námitce žalobce, že neměl být volán k zodpovědnosti jako fyzická osoba podnikající za správní delikt, žalovaný konstatuje, že i když měl žalobce v době zadávání objednávek přerušenu živnost, jak tvrdil žalobce odvolání proti napadenému rozhodnutí, neznamena to, že by již nebyl podnikající osobou. Inspekce postihla odvolatele jako fyzickou osobu oprávněnou k podnikání a práce, které zadal zhotoviteli, zadal nepochybně v souvislosti s tímto podnikáním. Dále je zcela nepochybné, že žalobce práce objednal prostřednictvím objednávek, kde označoval svou osobu mimo jiné také svým identifikačním číslem.

Žalovaný dále zdůrazňuje, že nevyslechl žalobcem navrženého svědka J.N., neboť ten nekácel žádnou z dřevin, které jsou předmětem napadeného rozhodnutí. Žalobcem navržený svědek nebyl přítomen vyznačování dřevin navržených ke kácení, nebyl přítomen ani jejich kácení a nepodílel se na žádných dalších pracích. Žalovanému není zřejmé, jak by mohly svědecké výpovědi takového svědka, případně jeho zaměstnanců, objasnit skutečný stav věci, když tito svědci realizovali kácení dřevin na jiných pozemcích nebo se podíleli na těžbě u jiných pozemků.

Městský soud v Praze nařídil k projednání věci ústní jednání na den 23. 4. 2014. Žalobce setrval na podané žalobě a navrhl doplnit dokazování mj. znaleckým posudkem Ing. J.M. (viz níže) a doklady o provedených šetřeních na místě samém provedených Státním zemědělským intervenčním fondem, případně Ministerstvem zemědělství v souvislosti s kontrolováním dodržování podmínek zemědělských dotací poskytnutých žalobci. Soud za účelem provedení těchto důkazů ústní jednání odročil na den 18. 6. 2014 a tyto žalobcem navržené důkazy při tomto odročeném jednání provedl. Při odročeném jednání žalobce současně předložil výkaz o své pracovní době jakožto řidiče autobusu za měsíc březen 2009 s podrobnou časovou specifikací turnusové směny, kterou měl nařízenou na den 5. 3. 2009. Žalobce setrval na podané žalobě a navrhl, aby jí soud v plném rozsahu vyhověl. Žalovaný prostřednictvím svého zástupce vyjádřil přesvědčení, že ani důkazy provedené v řízení před soudem nijak nezpochybnily správnost a zákonnost závěrů, k nimž dospěl ve správním řízení. Navrhl proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Soud se nejprve zabýval námitkami žalobce, které směřují vůči nesprávně či nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu věci.

Stěžejní námitky žalobce se týkají závěru správních orgánů, že žalobce osobně označoval pracovníkům zhotovitele stromy, které mají být pokáceny. Tento závěr správní orgány učinily na základě svědeckých výpovědí svědků M., O. a H., zaměstnanců zhotovitele. Tito svědci všichni shodně uvedli, že žalobce osobně označil dřeviny, které měly být pokáceny, přičemž se shodli i ve způsobu tohoto označování, když uvedli, že žalobce označil tyto dřeviny oranžovým nebo zeleným sprejem skvrnou na kmeni. Žalobce byl o výsledku těchto svědků vyrozuměn a měl možnost se jich zúčastnit. Vznáší-li tedy žalobce po provedení těchto výpovědí námitky vůči tomu, že svědkům nebyly položeny některé otázky, které žalobce považoval za podstatné pro zjištění skutkového stavu věci, nemohou být tyto námitky důvodné, neboť to, že se provádění svědeckých výpovědí nezúčastnil, ač mu tato možnost byla dána, jde plně k jeho tíži.

Po provedení svědeckých výpovědí byla žalobci usnesením Inspekce ze dne 20. 5. 2010 stanovena lhůta pro seznámení se s podklady pro rozhodnutí a vyjádření k nim. V této lhůtě žalobce prostřednictvím svého právního zástupce pouze uvedl, že „všechny podklady k vydání rozhodnutí napadá co do platnosti, úplnosti, pravosti a legálnosti“ a že „není tím, kdo měl spáchat správní delikty uvedené v zahájení správního řízení“. Na to bylo vydáno (následně v odvolacím řízení zrušené) rozhodnutí Inspekce z 22. 6. 2010. V odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobce uvedl, že nemohl být přítomen na předmětných pozemcích před zahájením kácení a že se nikdy nesetkal se zaměstnanci zhotovitele, neboť „měl své

zaměstnání s nástupem od 03.00 do 20.00 hodin denně a v době mého návratu domů již určité zaměstnanci AM na pozemích nepracovali“. K této námitce žalovaný ve svém prvním rozhodnutí o odvolání uvedl, že žalobce nepředložil žádné důkazy, kterými by svědecké výpovědi zpochybnil. Námitku nemožnosti označit dřeviny kvůli zaměstnání žalobce označil žalovaný za bezpředmětnou, neboť „označení dřevin spočívá pouze ve vytvoření značky např. barevným sprejem“.

Po zrušení prvního rozhodnutí Inspekce byla žalobci opětovně poskytnuta možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim, avšak žádné vyjádření v této fázi neučinil. Dne 5. 4. 2011 Inspekce vydala v pořadí druhé rozhodnutí. Žalobce i proti tomuto rozhodnutí podal odvolání, v němž opětovně uvedl, že žalobce „nemohl M. na kácení jiných dřevin upozornit, neboť z důvodu svého zaměstnání kdy jako řidič hromadné dopravy byl zaměstnán jak v Ostravě, tak v Krnově a jeho pracovní doba byla od 03 hodin ráno do 20 hodin večer. Nebylo v jeho možnostech být přítomen ani začátku kácení M. na jednotlivých plochách“. Žalovaný pak k těmto odvolacím námitkám opětovně zaujal postoj, že žalobce sice věrohodnost svědků zpochybňuje, avšak sám nepředkládá v tomto směru žádný důkaz.

Městský soud v Praze musí souhlasit s žalovaným v tom, že v řízení skutečně nebylo nijak prokázáno, že by Inspekci vyslechnutí svědci vypovídali lživě. Je třeba konstatovat, že v otázce označování stromů ke kácení a přítomnosti žalobce na předmětných pozemcích se výpovědi svědků v zásadě shodovaly. Žalobce v prvoinstančním řízení pravdivost jejich výpovědí nezpochybňoval vůbec a teprve v odvolacím řízení poukázal na to, že na předmětných pozemcích nebyl přítomen, neboť každý den pracoval od 3 hodin ráno do 20 hodin večer. K prokázání tohoto svého tvrzení však nenabídl žádné důkazy. Žalovanému pak nelze vyčítat, že se tímto tvrzením žalobce blíže nezabýval, neboť i soud ho ve shodě s žalovaným považuje za krajně nepravděpodobné. Aby toto tvrzení žalobce mělo pro projednávání případ nějakou relevanci, muselo by to znamenat, že po celou dobu, kdy kácení probíhalo, pracoval žalobce jako řidič autobusu každý den 17 hodin, což by jednak naprosto odporovalo všem předpisům regulujícím pracovní dobu řidičů hromadné dopravy a jednak by to bylo na samé hranici fyzických lidských možností. Obstarání listinných důkazů od zaměstnavatele žalobce přitom nemohlo pro žalobce představovat žádnou vážnější obtíž a bylo v jeho moci, aby správním orgánům předložil přesný výkaz své pracovní doby v rozhodných dnech, aby bylo možno přesně posoudit, zda se žalobcova přítomnost na pracovišti skutečně vylučuje s tvrzenou přítomností žalobce na předmětných pozemcích, jak ji prokázaly svědecké výpovědi.

Správní žalobu přitom nelze chápat jako jakýsi další opravný prostředek ve správním řízení a úkolem správních soudů není nahrazovat činnost správních orgánů. Úkolem správního soudu je (mimo jiné) přezkoumat, zda správní orgány v řízení postupovaly v souladu se všemi na věc dopadajícími právními předpisy a zda v řízení dbaly všech procesních práv účastníků řízení. Podle § 3 správního řádu správní orgány postupují tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V dané věci je tedy úkolem soudu přezkoumat, zda ohledně toho, že žalobce označoval dřeviny určené ke kácení osobně sprejem, byl učiněn tento závěr tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Soud přitom shledal, že se tak vskutku stalo. Tuto skutečnost potvrdili tři svědci, kteří byli řádně poučeni o povinnosti vypovídat pravdivě a o následcích nepravdivé výpovědi, a jejichž svědecké výpovědi se žalobce mohl zúčastnit. Žalobce naproti tomu jejich výpovědi zpochybnil pouze obecným poukazem na závislost svědků na zhotoviteli a ničím nedoloženými poukazy na své pracovní vytížení, které v průběhu správního řízení vymezil krajně nepravděpodobným tvrzením, že každý den pracoval 17 hodin. Soud proto souhlasí s žalovaným v tom, že v průběhu správního řízení vskutku nebyl důvod pochybovat o pravdivosti provedených svědeckých výpovědí.

Žalobce v soudním řízení předložil doklad o svém pracovním vytížení dne 5. 3. 2009. Z uvedené listiny vyplývá, že žalobce uvedeného dne měl pracovní dobu od 4.58 hod do 18.42 hod, se dvěma přestávkami od 7.44 hod do 9.54 hod a od 11.17 hod do 13.37 hod. Žalobce tím chtěl prokázat své tvrzení, že uvedeného dne nemohl být na předmětných pozemcích osobně přítomen a označovat stromy ke kácení. Dle názoru soudu je však zřejmé, že žalobcem předložený důkaz toto tvrzení prokázat nemůže, neboť žalobce vykonával práci řidiče se dvěma přestávkami v délce více než dvou hodin, během nichž mohl bez problémů vykonat cestu z Krnova k předmětným pozemkům a vrátit se zpět. V uvedený den přitom došlo k pokácení pouze 12 stromů na pozemku parc. č. 1752 v k. ú. Hynčice u Krnova, tedy poměrně nevelkého množství.

Soud pak k tomu musí podotknout, že tvrzení o tom, že konkrétně dne 5. 3. 2009 měl být žalobce osobně přítomen na pozemku parc. č. 1752 v k. ú. Hynčice u Krnova, se neobjevuje v obsahu žádné ze svědeckých výpovědí, které byly provedeny v průběhu správního řízení, ale pouze v dílčím protokole o průběhu kontroly ze dne 2. 7. 2009.

Dále musí soud zdůraznit, že žalobce hodlal tímto způsobem znevěrohodnit pouze výpověď jediného svědka, J.M. Jak již bylo nicméně uvedeno, fakt, že žalobce osobně označoval stromy určené ke kácení, byl podpořen i dalšími svědeckými výpověďmi. I kdyby tedy soud odhlédl od obsahu svědecké výpovědi svědka M., stále by existoval dostatek důkazů prokazujících odpovědnost žalobce za spáchaný správní delikt.

Současně musí soud konstatovat, že přehodnocováním věrohodnosti svědků vyslechnutých v průběhu správního řízení na základě důkazů provedených v řízení před soudem by se soud pasoval právě do oné shora zmíněné nepřípustné role další správní instance, neboť by tím prakticky nahrazoval činnost správních orgánů, navzdory tomu, že správní řízení proběhlo řádně a bez vad a byl zjištěn takový skutkový stav věci, o němž nepanovaly v průběhu správního řízení žádné důvodné pochybnosti. Jinými slovy řečeno žalobce se tu snaží svoji procesní pasivitu ve správním řízení „dohnat“ v řízení před soudem, což nelze akceptovat.

Z obdobných důvodů soud nevyhověl ani návrhu na doplnění dokazování provedením svědeckých výpovědí svědků vyslechnutých Inspekcí také v řízení před soudem, neboť jde o důkazy, které byly provedeny v řízení před správními orgány, a to způsobem po procesní stránce bezvadným. Důvodem pro zopakování těchto důkazů nemůže být fakt, že žalobce se provádění těchto důkazů nezúčastnil v průběhu správního řízení, ačkoli mu tato možnost byla poskytnuta.

Další skupina námitek žalobce se týká formulace objednávky, na jejímž základě bylo kácení dřevin provedeno a zejména užitého termínu „průklest“. Ve světle toho, co bylo uvedeno výše, ovšem tyto námitky ztrácejí značnou část své relevance.

Předně je nutno odmítnout poukazy na definici termínu „průklest“ z různých encyklopedií, neboť z textu objednávky nelze soudit, že by se jednalo o precizní formulaci požadovaných prací a že by tak bylo možno chápat každé slovo v jejím textu užitě v jeho doslovném významu podle odborných definic. To zcela zjevně vyplývá již z užití formulace „jak dohodnuto na místě samém“. Tato užitá formulace mimochodem nepřímou potvrzuje fakt, že žalobce musel být před zahájením kácení na jednotlivých pozemcích přítomen. Každopádně je však z této formulace zřejmé, že přesný rozsah toho, co má být na předmětných pozemcích provedeno, byl upřesněn ústně přímo na místě samém a rozhodně nelze text objednávky vnímat jako důkaz vyvracející závěr správních orgánů o tom, že

žalobce zhotoviteli zadal i kácení dřevin. Vzhledem k tomu, že dřeviny určené k pokácení žalobce sám označil, je zcela odpovídající závěr správních orgánů, že za skutečný rozsah provedeného kácení je zodpovědný žalobce a že práce byly provedeny v souladu s tím, co zhotoviteli zadal.

To, že skutečným úmyslem žalobce byl nejen ořez větví, ale i kácení stromů, nepřímo potvrzují i další skutečnosti, které v řízení vyšly najevo. Z vyjádření žalobce ze dne 22. 6. 2009 vyplývá, že pozemky hodlal užívat (užíval) k získání travních porostů pro zimní krmení hospodářských zvířat v jeho vlastnictví. Z leteckých snímků pozemků dostupných v katastru nemovitostí a z fotodokumentace pořízené Státním zemědělským intervenčním fondem, kterou bylo doplněno dokazování v řízení před soudem, vyplývá, že minimálně část pozemků byla zarostlá souvislým porostem vzrostlých stromů a šlo tedy o pozemky, které nebylo možno v tomto stavu užívat jako travní porosty pro kosení trávy. Aby mohly pozemky plnit žalobcem zamýšlenou funkci, nepostačovalo by, pokud by u vzrostlých stromů pouze ořezal větve, ke splnění tohoto účelu bylo zapotřebí pokácet minimálně některé stromy. Z téhož vyjádření pak vyplývá, že žalobce hodlal na obhospodařování předmětných pozemků čerpat evropské dotace, přičemž pro splnění podmínek pro čerpání těchto dotací bylo rovněž třeba provést kácení a pouhý ořez větví by nepostačoval. Žalobce doslovně uvedl, že nový vlastník pozemku parc. č. 219 (který jej převzal od Pozemkového fondu ČR) si pro rok 2009 tento pozemek „zadal do dotací ... a využil tak situace, kdy já jsem nechal pozemek na svůj náklad ošetřit, aby užil prospěchu z dotačních programů EU“. Předtím žalobce uvádí, že „bylo zadáno prokřeslení parcel do jejich hranic tak, aby byl obnoven původní porost, tedy trvale travní ... a aby bylo možno tyto pozemky technikou ošetřovat. Dle záznamů kontrol provedených SZIF ... nebylo pro porosty již možno k ošetření použít žádnou techniku“.

Není tedy možno souhlasit s tvrzením žalobce, že práce byly provedeny v rozporu s tím, co bylo objednáno. Zhotovitel pokácel totiž ty dřeviny, které mu žalobce sám osobně označil ke kácení, a je tedy zřejmé, že práce se děly v souladu s vůlí žalobce. Ostatně i ze svědeckých výpovědí vyplývá, že žalobce v průběhu kácení několikrát předmětné pozemky osobně navštívil a vůči průběhu a způsobu provádění prací neměl žádné námítky. Tvrzení žalobce, že jeho skutečným úmyslem kácení vzrostlých dřevin ve skutečnosti nebylo, se tedy jeví ve světle shora uvedených skutečností jako značně nevěrohodné.

V průběhu řízení před soudem byl proveden důkaz mj. i dopisem, který žalobce dne 3. 11. 2008 doručil Ministerstvu zemědělství, Zemědělské agentuře Bruntál, v němž žalobce doslovně uvedl, že „... od června 2008 je na těchto prostorách prováděna cílená těžba náletových dřevin...“ I tento dopis tak potvrzuje, že žalobce byl obeznámen s tím, co se na předmětných pozemcích odehrává, a že jeho záměrem skutečně nebylo provést jen ořez větví některých stromů.

Žalobce v žalobě dále namítal, že předmětem jeho podnikání byla zemědělská činnost a agroturistika a právě proto si na provedení prací objednal odbornou firmu a upozornil i na to, že v době, kdy mělo dojít ke správním deliktu, měl svoji podnikatelskou činnost přerušenu. Tvrdí tedy, že práce na předmětných pozemcích si zadal jako nepodnikající fyzická osoba a nikoli jako podnikatel.

Soud k tomu uvádí, že z živnostenského rejstříku vyplývá, že žalobce (kromě toho, že je zapsán v evidenci samostatně hospodařících zemědělců) má vydán živnostenský list pro obory činnosti zprostředkování obchodu a služeb, velkoobchod a maloobchod, ubytovací služby, mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti. Podle výpisu z živnostenského rejstříku má tuto živnost přerušenu až od 1. 9. 2009. K jejímu přerušení tak došlo až poté, co bylo provedeno kácení na předmětných pozemcích.

Objednávka na provedení předmětných prací je pak opatřena razítkem s textem: „*Svaz chovatelů, Ranč Solný potok (ekoagroturistika – chov koní), Hynčice 28, 793 95 Město Albrechtice, IČO: 76314527*“ a odběratel je označen jako „*J.J. Ranč Solný potok*“ a je označen mj. uvedením identifikačního čísla 60055847. Je tedy zřejmé, že žalobce v době, kdy ke spáchání správního deliktu došlo, jednoznačně byl podnikatelem, jeho podnikatelská činnost přerušena nebyla a objednávku jednoznačně učinil jako fyzická osoba podnikající, a to v souvislosti se svým podnikáním. To ostatně vyplývá i z jeho již výše citovaného vyjádření, že účelem provedených prací bylo získání travních porostů pro kosení trávy na krmení jím chovaných hospodářských zvířat. Ostatně i v samotné žalobě žalobce uvádí, že „okruh podnikání žalobce je zemědělská činnost – chov koní a agroturistika“, tedy potvrzuje, že je podnikající osobou. Lze přitom konstatovat, že tyto nesrovnalosti jen dále prohlubují nevěrohodnost ostatních tvrzení, které žalobce v žalobě prezentuje.

Žalobce při ústním jednání před soudem dne 23. 4. 2014 a v dalších následných podáních poukazoval na to, že objednávku nepodepsal jako fyzická osoba J.J., ale jako statutární orgán zájmového sdružení podnikatelů Ranč Solný potok. Touto námitkou se soud nemohl meritorně zabývat, neboť byla uplatněna až po uplynutí lhůty pro podání žaloby a je tedy nepřípustná. Soud k tomu nicméně alespoň stručně poznamenává, že žalobce je v objednávce výslovně označen jako „odběratel“. Uvedené tvrzení žalobce se přitom jeví jako krajně nevěrohodné, neboť s ním přišel poprvé až několik let od zahájení správního řízení, lze přitom předpokládat, že pokud by se žalobce vůbec necítil odpovědný za jakékoli práce na předmětných pozemcích a domníval by se, že by měly být přičítány od něj zcela odlišné právníkové osobě, bylo by to jistě to první, co by při projednávání věci před správními orgány uvedl.

Za zcela nerozhodný považuje soud rovněž fakt, že žalobce je v objednávce označen jako „J.J. Ranč Solný potok“ a stejného označení je užito i ve znaleckém posudku Ing. H. Pokud jde o znalecký posudek, nelze na jeho obsah klást stejné formální požadavky jako na výrok rozhodnutí o správním deliktu. Užití dodatku „Ranč Solný potok“ u žalobcova jména a příjmení přitom rozhodně nezpůsobuje žádnou nejasnost o žalobcově identitě a jen na základě jeho užití nelze výpovědní hodnotou znaleckého posudku snižovat. Pokud jde o objednávku, je za žalobcem citovaným označením uvedeno jeho identifikační číslo, jímž je žalobce jako podnikající fyzická osoba zcela nezaměnitelně identifikován. Vzhledem k tomu se soud nedomnívá, že by mohla jen v důsledku těchto faktů být výpovědní hodnota provedené objednávky jakkoli snížena.

Úkolem znalce není činit závěry právní, ale závěry odborné. Jakákoli tvrzení znalce o odpovědnosti za provedené kácení tedy nelze brát ve správním řízení v potaz. Poukaz žalobce na to, že jako osoba odpovědná za provedené kácení je ve znaleckém posudku uvedena „právní osoba J.J. Ranč Solný potok“, je proto zcela bez právního významu. Znalec tu činí právní závěry z obsahu objednávky, jimiž není vázán ani správní orgán ani soud.

Žalobce dále namítal, že nebyl vyslechnut jím navrhovaný svědek J.N. Soud neshledává v této skutečnosti vadu řízení. Žalobce navrhl výslech tohoto svědka až v odvolacím řízení. Žalovaný k němu nepřistoupil, neboť tento svědek se neměl podílet na kácení dřevin, za něž byla žalobci uložena pokuta, ale na kácení dřevin na jiných pozemcích a v jinou dobu, za něž žalobci pro uplynutí prekluzivní lhůty pokuta uložena nebyla. Není tedy zřejmé, jak by měl výslech tohoto svědka přispět k objasnění okolností, které se týkají projednávaného správního deliktu a ostatně ani žalobce motivaci k výslechu tohoto svědka nijak neobjasňuje. Soud se tedy plně ztotožňuje s těmito důvody, které žalovaného vedly

k tomu, že tohoto svědka nevyslechl, a které uvedl v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Ze stejných důvodů soud neprovedl ani další žalobcem navrhané důkazy, které se vztahovaly ke kácení provedenému na dalších pozemcích, za něž žalobci pokuta uložena nebyla. Předmětem posouzení v tomto řízení může být výhradně jednání žalobce týkající se pozemků uvedených ve výroku rozhodnutí Inspekce, protože pouze za toto jednání a za žádné jiné byla žalobci uložena pokuta. Podstatné pro posouzení věci tedy není to, co se dělo jindy a jinde.

Podstatná pro posouzení věci rovněž není otázka, zda měla být za související nebo i nesouvisející jednání uložena pokuta za správní delikt také jiným osobám. I kdyby se prokázalo, že jiné osoby se dopustily podobného deliktu, aniž by jim za to byla uložena pokuta, nemohlo by to žalobce vyvinut z odpovědnosti za správní delikt, jehož se dopustil on. Lze k tomu poznamenat jen tolik, že i v případě žalobce správní orgány zcela vědomě ponechaly bez postihu část jednání žalobce pro uplynutí prekluzivní lhůty pro uložení pokuty. Soud se proto nezabýval tvrzeními žalobce o tom, že správní orgány byly při ukládání sankce žalobce vedeny snahou uchránit před postihem osoby jim spřízněné. Nadto je třeba i v tomto případě poznamenat, že jde o námitku uplatněnou až po lhůtě pro podání žaloby.

Žalobce dále tvrdí, že ve spise má být obsažen policejní protokol, ve kterém zhotovitel uvádí, že pan N. se podílel dvěma třetinami na celkovém rozsahu všech prací. Toto tvrzení ovšem neodpovídá skutečnosti. Ve správním spise je založen jediný dokument, kde se zhotovitel zmiňuje o panu N., a to protokol sepsaný Inspekcí (tedy nikoli policií) ze dne 2. 7. 2009. Zhotovitel tu odpovídá na otázku: *„Kácel jste také javořinu ve věku 30 až 40 let, která se nacházela ve východní části pozemku p. č. 256/1, vč. mýtně zralých dřevin na pozemku p. č. 248? ...“* (jde o dřeviny, za jejichž pokácení žalobci pokuta uložena nebyla, pozn. soudu). Odpověď zhotovitele zní takto: *„Ano, toto kácení provedl v březnu 2008 pan N.J., ..., my jsme vykácené dřevo pouze přibližovali. Pan N. provedl tyto práce subdodavately pro mě, přičemž mě si najal pan J. Tyto práce neprovedl výhradně pan N., část jsem pokácel také já, zhruba třetinu.“* Je tedy zřejmé, že toto vyjádření se vztahuje pouze k účasti pana N. na kácení v březnu 2008 a nikterak z něj nelze dovodit, že pan N. podílel dvěma třetinami také na kácení, za něž byla žalobci uložena pokuta.

Žalobce dále zpochybňuje rozsah pokácených dřevin a namítá, že ve spise obsažený znalecký posudek vychází jen z existence pařezů, avšak nezabývá se tím, zda tyto pařezy jsou skutečně pozůstatkem těžby dřeva provedené panem M. Ani s touto námitkou soud nesouhlasí.

Ve spise je založen znalecký posudek zpracovaný soudním znalcem Ing. J.H. ze dne 4. 1. 2009, který výslovně vyčísluje škodu vzniklou na předmětných pozemcích v období 1. 10. 2008 do 13. 11. 2008 a vychází z údajů zjištěných přímo na místě samém. Vzhledem k minimálnímu časovému odstupu zpracování znaleckého posudku od provedení kácení nelze předpokládat, že by znalec nebyl schopen rozpoznat na místě se případně nacházející pařezy jakožto pozůstatek předchozího neoprávněného kácení od pařezů „čerstvých“, které byly výsledkem kácení provedeného panem M. Existenci rozsáhlého porostu dřevin na předmětných pozemcích pak dále potvrzují letecké snímky z katastru nemovitostí a dokumentace poskytnutá soudu Ministerstvem zemědělství.

V řízení před soudem byl na návrh žalobce proveden také důkaz znaleckým posudkem ze dne 19. 8. 2007 zpracovaným Ing. J.M. Tento posudek byl zpracován na objednávku

tehdejšího Pozemkového fondu ČR, územní pracoviště Bruntál, a to pro účely převodu rozsáhlého souboru pozemků v k. ú. Valštejn, mezi nimi i pozemků parc. č. 219 a 249/3, jichž se týká projednávaný správní delikt. Podle tohoto posudku se na pozemku parc. č. 219 v k. ú. Valštejn nachází celkem 15 stromů, na pozemku parc. č. 249/3 v k. ú. Valštejn 8 stromů. Žalobou napadeným rozhodnutím přitom byla žalobci uložena pokuta za pokácení 180 stromů na prvním z uvedených pozemků a za 21 stromů na druhém z pozemků, přičemž při stanovení počtu stromů bylo vycházeno ze znaleckého posudku Ing. H. Soud tak musel řešit vzájemný rozpor mezi údaji v obou těchto posudcích.

V první řadě vzal soud do úvahy, že posudek Ing. H. obsahuje přesnou specifikaci všech stromů na předmětných pozemcích a jejich druhové určení, včetně přesných údajů o velikosti pařezů po těchto stromech. Naproti tomu posudek Ing. M. obsahuje jen obecný údaj o počtu a přibližném stáří těchto stromů, bez jakékoli další bližší specifikace.

Dále soud zohlednil fakt, že zatímco posudek Ing. H. byl zpracován právě za účelem zjištění rozsahu kácení na předmětných pozemcích a byl tedy zaměřen výhradně na tuto otázku, primárním účelem posudku Ing. M. bylo něco zcela jiného – určení odhadní ceny pozemků. V ní pak hrál přesný počet zde se nacházejících, převážně náletových, stromů pouze malou roli – to vyplývá z ocenění stromů částkou ve výši 39 až 325 Kč za jeden strom. V celkové výši ceny pozemků tak hrál přesný počet dřevin na těchto pozemcích jen malou roli a tím zřejmě mohou být nepřesnosti obsažené v tomto posudku způsobeny.

V neposlední řadě pak soud vzal do úvahy fakt, že údaje obsažené v posudku Ing. M. jsou v rozporu s dalšími listinami, jimiž byl proveden důkaz v řízení před soudem. Jde o fotodokumentaci pořízenou před zahájením kácení na předmětných pozemcích Státním zemědělským intervenčním fondem. Z fotodokumentace pořízené při šetřeních prováděných tímto orgánem sice nelze zjistit přesný počet stromů, které se na těchto pozemcích nacházely, je však možné zjistit, že se jednalo zcela určitě o počet vyšší, než udává posudek Ing. M.. Soud proto uzavírá, že správnost údajů ve znaleckém posudku Ing. H. nebyla zpochybněna ani v řízení před soudem.

Soud si k provedení důkazu nevyžádal ani další žalobcem navrhovaný důkaz vztahující se k pozemku parc. č. 256/1 v k. ú. Valštejn, neboť je zřejmé, že ani tento důkaz by nemohl rozhodnutí soudu zvrátit, a to ze stejných důvodů jako shora podrobně rozebraný posudek Ing. M.

Žalobce dále namítl, že v řízení bylo užito obsahu policejních spisů a že na ně bylo v rozhodnutích obou stupňů odkazováno. Takový postup je podle názoru žalobce v rozporu s ust. § 137 odst. 4 správního řádu. Tato námitka je formulována jen velmi obecně a soud ji proto může vypořádat jen tak, jak mu to její formulace umožňuje. Jak již bylo uvedeno shora, správní orgány shromáždily dostatek podkladů pro spolehlivé prokázání žalobcovy odpovědnosti za projednávaný správní delikt – jde zejména o provedené svědecké výpovědi a znalecký posudek Ing. J.H. Již samy tyto důkazy plně postačují k tomu, aby byl závěr o žalobcově odpovědnosti za správní delikt učiněn. I kdyby se tedy v případě žalobcem zmiňovaných „policejních spisů“ jednalo o důkazy procesně nepoužitelné, nemohlo by jejich užití způsobit vadu řízení s podstatným vlivem na výsledek správního řízení, neboť i bez jejich užití by správní orgány musely dospět ke stejnému závěru.

Žalobce v žalobě nikde nekonkretizuje, které závěry měly správní orgány na základě jím zmiňovaných policejních spisů učinit. Je třeba připomenout, že o rozpor s § 137 odst. 4 správního řádu se nemůže jednat tam, kde správní orgány toliko popisují „vývoj případu“, neboť v takovém případě nelze „přeskočit“ ve skutkovém vývoji případu fázi, kdy policejní

orgán prováděl předběžné šetření a sepisoval s vyslychanými osobami toliko protokol o podání vysvětlení.

Konečně nemůže být porušením tohoto ustanovení ani užití obsahu těchto protokolů tam, kde sám žalobce z jejich obsahu dovozoval určité závěry, jichž se dovolával ve svůj prospěch, a kde správní orgány obsahu těchto protokolů použily k tomu, aby vyvrátily žalobcovu interpretaci obsahu určitých výpovědí.

Zásahem do žalobcových rovněž práv nemůže být fakt, že pracovníci Inspekce se jako zástupci veřejnosti zúčastňovali jednání konaných v rámci trestního řízení, které bylo proti žalobci vedeno (a které skončilo odsuzujícím rozsudkem, jak žalobce potvrdil při jednání před zdejším soudem), a informace získané při trestním řízení pak použili v řízení správním. Je třeba zdůraznit, že rozhodnutí správních orgánů se v daném případě opírají výhradně o důkazy, které byly řádně provedeny ve správním řízení, důkazy byly přitom hodnoceny správními orgány zcela nezávisle na závěrech, k nimž dospěl v trestním řízení soud. Pokud informace získané účastí u hlavního líčení s žalobcem byly použity při úvaze pracovníků Inspekce o tom, jaké důkazy pro správní řízení opatřit, nelze takovému postupu nic vytknout, pokud následně získané důkazy byly procesně bezvadným způsobem provedeny i ve správním řízení, což se stalo (a opak ani žalobce v žalobě nenamítá).

Pokud jde o námitky týkající se podaného oznámení o kácení dřevin, soud musí konstatovat, že žalobci byla uložena pokuta za správní delikt podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, podle kterého *orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les*. Tohoto správního deliktu se měl podle výroku rozhodnutí Inspekce žalobce dopustit porušením ust. § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, podle kterého *ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin*.

Žalobci je tedy vytýkáno, že pokácel (resp. zadal pokácet) dřeviny, k jejichž kácení bylo zapotřebí předchozí povolení orgánu ochrany přírody a krajiny, nešlo tedy o dřeviny, jejichž pokácení postačovalo pouze 15 dní předem ohlásit. Jakékoli případné ohlášení, ať už učiněné žalobcem samým anebo zhotovitelem v jeho zastoupení, tedy postrádá pro posouzení případu jakoukoli relevanci. V dané věci přitom není sporu o tom, že pokáceny byly dřeviny, k jejichž pokácení bylo zapotřebí povolení a ohlášení nepostačovalo.

Žalobce se v dané věci nemůže důvodně dovolat ani ust. § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny, podle kterého *povolení není třeba ke kácení dřevin, je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. Ten, kdo za těchto podmínek provede kácení, oznámí je orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení*.

V daném ustanovení jsou podstatná zejména slova „zřejmě a bezprostředně“. Soud souhlasí s žalovaným v tom, že musí jít o situaci, kdy stav dřeviny je natolik vážný, že hrozí způsobit škodu na uvedených hodnotách v nejbližších okamžicích – jde tedy o případy dřevin poškozených živelnými pohromami (vichřice, požár apod.), které se nacházejí v bezprostřední blízkosti lidských obydlí apod. Podstatné je i to, že musí jít o stav, který vznikl v důsledku náhlé události. Nic takového v projednávaném případě nepřípadá do úvahy – žádná živelná pohroma v rozhodném období na předmětných pozemcích nenastala. Tvrzenému ohrožení zdraví chovaných koní bylo možno lehce zabránit, jak správně uvádí žalovaný, jejich

přemístěním do jiných částí předmětných pozemků. Ostatně si lze jen obtížně představit, že by ve stavu takové bezprostřední ohrožení způsobujícím byly všechny stromy na předmětných pozemcích pokácené, když se jednalo řádově o stovky stromů. Toto tvrzení se ostatně objevuje až s velkým časovým odstupem od doby, kdy k předmětnému kácení došlo, a soudy se proto jeví jako ryze účelové.

V souvislosti s tímto žalobním tvrzením soud považuje za nutné poukázat na obsah žalobcova dopisu ze dne 27. 11. 2008 adresovaného Ministerstvu zemědělství, zemědělské agentuře Bruntál, v němž žalobce uvádí, že na předmětných pozemcích „*pasení koní neprovádějí*“. Naproti tomu v žalobě se žalobce dovolával toho, že „*v daném prostoru se pasou zvířata – koně, a to koně i značně cenní...*“. Je tedy zřejmé, že žalobce svá tvrzení týkající se okolností projednávaného případu účelově přizpůsobuje situaci, v níž konkrétní podání činí, a svá skutková tvrzení modifikuje podle toho, co se mu v danou chvíli jeví jako pro něj nejvýhodnější. Žalobci není možno takový přístup k věci klást a priori k tíži (alespoň ne v tomto soudním řízení), neboť jde o řízení o správním deliktu a žalobce je tedy oprávněn se hájit jakýmkoli způsobem, který uzná za vhodný, tedy i uváděním údajů záměrně nepravdivých. Přesto však soud nemůže prokázané rozpory v tvrzeních žalobce přehlédnout, neboť významně znevěrohodňují celou jeho obranu obsaženou v žalobě. Další žalobcova tvrzení rozporná se skutečností přitom již soud zmínil výše.

Další skupina žalobních námitek se vztahuje k výši uložené pokuty. Žalobce ji považuje jednak za nepřiměřenou při porovnání s výší pokuty uložené zhotoviteli (100.000,- Kč), jednak s výší pokuty uloženou v případě projednávaném Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 9 As 50/2008 a dále ji považuje za likvidační.

Názor žalobce na nepřiměřenost pokuty v porovnání s pokutou uloženou zhotoviteli opětovně vychází z pozice žalobce, kdy popírá skutečnost, že by určil faktický rozsah kácení dřevin. Soud však již výše uvedl, že právě tento fakt má za prokázaný, a lze z něj tedy vycházet i při určení konkrétní výše pokuty. Pak je ovšem zcela zřejmé, že uložení vyšší pokuty žalobci, který byl iniciátorem spáchaného správního deliktu a jehož prospěchu mělo protiprávní jednání sloužit především, se nemůže jevit jako nepřiměřené.

Pokud jde o poukaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 50/2008 a tam řešený skutkový stav, žalobce jej porovnává se svojí situací zcela nepřípadně, resp. v parametrech, které porovnávat nelze.

Částka 2.412.980,- Kč uváděná v citovaném rozsudku NSS je výší ekologické škody, která vykácením předmětných dřevin vznikla na životním prostředí. Tato škoda je v žalobcově případě 25.100.052,- Kč. Žalobce uvádí v souvislosti se svým případem výši škody jako „cca 200.000,- Kč“. Ve skutečnosti jde o částku 286.551,40 Kč a jde o výši škody na vytěženém dřevě, tj. jde o cenu, za kterou by bylo možno vytěžené dřevo prodat. Výše ekologické škody způsobené žalobcem je tedy cca 10,4krát vyšší než výše ekologické škody způsobené v případě projednávaném shora citovaným rozsudkem NSS. Desetinásobná výše pokuty uložená žalobce tedy plně odpovídá tomuto poměru.

Ani námitky napadající údajně likvidační výši pokuty nemohou být důvodné. Správní orgány důsledně v této věci dbaly závěrů, k nimž dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 20. 4. 2010 čj. 1 As 9/2008–133, tj. že *správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty*

neuvádí. Správní orgán vychází při zjišťování osobních a majetkových poměrů z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Žalobce výzvu, kterou mu k doložení osobních majetkových poměrů adresovala Inspekce, zcela ignoroval a nijak na ni nereagoval. Žalovaný proto vyšel z údajů, které jsou dostupné v katastru nemovitostí a zjistil, že žalobce je vlastníkem kromě rodinného domu a souvisejících pozemků a staveb také zemědělských pozemků o celkové výměře 5,8834 ha a na základě toho dospěl k závěru, že pokuta ve výši 500.000,- Kč nemůže být pro žalobce likvidační.

Za projednávání správní delikt mohla být žalobci uložena pokuta až do výše 1 mil. Kč. Při určení konkrétní výše pokuty bylo vzato do úvahy, že šlo o mimořádně velké množství dřevin a že šlo o dřeviny z ekologického hlediska velmi hodnotné, čemuž odpovídá i vyčíslená ekologická újma ve výši přibližně 25 mil. Kč. Protože proti těmto konkrétně uvedeným hlediskům žalobce v žalobě nic konkrétního nenamítá, soud v tomto rozsudku pouze odkazuje na příslušné pasáže správních rozhodnutí obou stupňů a dodává, že nenalezl v úvahách správních orgánů v tomto směru nic, co by mělo být důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

Soud v této souvislosti považuje za vhodné poznamenat, že jeho závěr o tom, že žalobci uložena pokuta není likvidační, není v rozporu s tím, že žalobci bylo pro řízení před soudem přiznáno osvobození od soudních poplatků. Podmínkami pro osvobození účastníka řízení od soudních poplatků se zabýval mj. rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 24. 8. 2010 čj. 1 As 23/2009 – 95. V něm mj. uvedl, že *„nemá-li účastník řízení dostatečné prostředky k úhradě poplatku, lze přihlížet i k jeho ostatnímu majetku včetně vlastnictví nemovitostí. Prohlášení žadatele o vlastnictví nemovitosti však samo o sobě ještě není dostatečným podkladem pro závěr o schopnosti uhradit soudní poplatek. Znamenalo by to totiž, že prostředky k úhradě poplatku mohou být „prostřednictvím“ těchto nemovitostí získány. Tak tomu ovšem může být jen u osob, které nemovitosti vlastní za účelem obchodování s nimi, či za účelem jejich pronájmu. Plní-li však nemovitost účel nezbytného rodinného bydlení či rekreace, nelze po účastníku řízení spravedlivě žádat, aby zpeněžil či zastavil nemovitost kvůli zaplacení poplatku ve výši např. 2000 Kč s tím, že v případě úspěchu ve sporu mu bude tato částka v rámci nákladů řízení přiznána. Zpeněžení i zadlužení konkrétní nemovitosti je navíc úkonem časově náročným, ve vztahu k výši soudního poplatku neadekvátním a zpeněžení pak i nevratným.*

Uvedený právní názor lze zjednodušeně preformulovat tak, že vlastnictví rozsáhlého souboru nemovitostí není překážkou pro to, aby žalobci bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, neboť po něm nelze spravedlivě požadovat, aby nemovitosti prodal a z výtěžku uhradil soudní poplatek. Ačkoli při posouzení otázky, zda uložena pokuta není pro účastníka likvidační, se rovněž posuzují celkové majetkové poměry a zdánlivě jde tedy o posouzení téhož, existují tu ve skutečnosti zásadní odlišnosti, které způsobují, že všechny shora uvedené argumenty použitelné při rozhodování o osvobození od soudního poplatku se stávají při posouzení výše sankce lichými. Ty spočívají předně v odlišném účelu soudního poplatku a ukládané sankce, dále v tom, že neexistuje možnost následného vrácení zaplacené pokuty, a rovněž v tom, že zatímco pokutu je za určitých okolností možno hradit ve splátkách, u soudního poplatku to v podstatě nepřipadá do úvahy. Jinými slovy řečeno požadavek na to, aby žalobce prodal část svého majetku a z výtěžku prodeje uhradil jemu uloženou sankci, nelze požadovat za nepřiměřený, neboť ve snížení hodnoty majetku žalobce spočívá právě jeho trest za porušení právních předpisů.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 18. června 2014

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu